

Ára: MÁZAT

lan, hamar száradó, 35 kr.

ét padló számára,

enda.

en

Keil. Wien IV. Rosselgasse 5.

érbe adatik.

zeni Macson, a g felóra járásra, (10° nyilas) I. nyabirtok f. évi t-től haszonbérbe

etni a tulajdo- th Ferenczné- uteza 2570. sz. a.

LLALTATNAK.

Y KAROLY-ház.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HÍRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagy hirdetés... Helyben és postán küldés...

Művelés... Kéziratok vissza nem adódnak.

Szédelgés ellen.

A múlt héten Aradon tartott iparos kongresszuson sok figyelemreméltó eszmét vetettek fel, melyeknek bízhatóságát a várta eredménye sem fog elmaradni...

Többszörös oka van a miniszternek, hogy sulyt fektessen az aradi kongresszus határozataira, mert azon képviselve voltak az összes kereskedelmi és iparkamarák...

A tanácskozáskor egészen gyakorlatias irányban mozogtak. Első sorban az ipartörvény módosításáról volt szó, melyet éppen azóta sürgetnek a szakkörök...

A kormány eddig nem látta be szükségét az ipartörvény módosításának, lehet, hogy éppen csak azért, mert a törvény életbelépté óta telelt időt nem tartotta elégségesnek...

Ma azonban sok jele mutat arra, hogy a letelt hat év alatt szerzett tapasztalatokat a kormány is elégnék tartja...

Minden részben indokolt és sürgős természetű az a reform, melyet az aradi kongresszus kíván a képezítés, a tanoncz-tartás, a testületi kényszer, az illetékek behajtása körül s általában minden téren, a hol ma védtelenül áll szemben az iparos osztály a legnyomasztóbb viszonyokkal.

Főképp figyelemreméltó az az indítvány, melyet az iparosok érdekeinek védelme szempontjából fogadott el a gyűlés. Az indítvány azt célozza, hogy minták előmutatásával megrendeléseket gyűjtöni csupán kereskedők és iparosoknál, valamint ismét eladók és feldolgozóknál, de nem magán házaknál is legyen szabad...

Mindkét körülmény valójában létkérdése az iparos és kereskedő osztálynak, mert az utazók hűzálása és az állandó végeladások különösen a vidéki ipart és kereskedelmet károsítják meg igen érzékenyen...

Valójában nincs is semmi jogosultsága annak, hogy külföldi házak vándor úgynökeit beleszabadítsák a magánházaikba s elvonják ezekkel azoknak az üzleteknek a forgalmát, melyek az államnak, városnak és társadalomnak egyre növekvő közterheit hordozzák.

Hasonlóan van a dolog a végeladásokkal is, melyeknek ürügye alatt egyes szédelgők évekig tartó tisztességtelen versenyrel károsítják a szolid üzleteket és viszik lépve a hiszékeny közönséget.

Mindezek teljesen indokoltá teszik azt, hogy a kormány alapos megfontolás tárgyává tegye az aradi kongresszus javaslatát és oly rendelkezéseket vegyen be a módosítandó ipartörvénybe, melyek mellett eredményesen megvédelmezhesse magát a szolid iparos és kereskedő, valamint a fogyasztó közönség is a házalással és végeladásokkal üztöz szédelgésekkel szemben.

Az iparos oktatás kérdésében szintén több életrevaló javaslatot tett a kongresszus, főleg azt célozva, hogy az iparfejlesztés igényeinek megfelelő helyes és gyakorlati alapokra fektetett ipariskolai szervezést állítsák be, hogy ez uton egy értelmes és művelt iparos osztály képződhessen.

Baross Gábor eddigi működése alatt megmutatta, hogy embere tud lenni akaratának. Neki tehát csak akarnia kell az ipartörvény czél szerű módosítását, s az eredmény önként kinalkzik.

Beltöldei hírek. A király szeptember 16-án, délután hat órakor elutazott Szekelyhidről, hol a hadgyakorlatok ő felsege legteljesebb melegegedése mellett véget értek. Ő felsege egyenesen Boroszlóba megy. Fölmementett főispán. Báro Majthényi László, Honvértármegye főispánja ez állásától királyi kéziratral fölmentetett. E fölmentésnek annál nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mivel Majthényi a jelenlegi főispáni karak legreggibb tagja s az eddigi rendszereknek fölmenten híve volt, a kit az a „vas marok” tett nevezetessé, melylyel a kormánynak minden elhatározását keresztülhajtotta s minden ellenállást kerlehetetlenül letört.

oly rideg mezeletességükben, mint az ő megyéjében, mely epen e miatt vált több ízben is országosan emlegetetté. Strossmayer diakovári püspök negyven esztendő püspöki jubileuma alkalmából terjedelmes pásztorlevelet intézett püspökségének papjaihoz. Visszavont lemondás. A dunántúli ág. evang. egyházkerületnek Bonyhádon tartott gyűléséből kiküldött bizottsága Gyórról tisztelettel Karsay Sándor püspöknek s kérte őt, hogy lemondását vonja vissza, mit a püspök elfogadta. Halálhírek. Leveleki Molnár Ágoston szabócsmegei nagy birtokos, 1849-iki kormánybiztos. Leveleken, Szabolcsmegyében, 82 éves korában meghalt. Elismerés a honvédség iránt. Király ő felsege az érdemei kiadások bevégezése után legfelsőbb kéziratot intézett József főherceghez, melyben teljes melegegedést fejezi ki a honvédség kiképeze se felett.

A kecskeméti és Ugron Ugron Gábor pártbontó törekvése ellen végre saját választókerülete: Kecskemét is állást foglalt. A függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottsága, melynek alelnöke dr. Kovács Pál jogakadémiai tanár, értekezletet tartott, mely Ugron teljes vereséggel végződött. Kovács Pál ugranis, hogy egy a saját, valamint az Ugron Gábor pozícióját megerősítse, tüzes beszéd kíséretében egy határozati javaslatot terjesztett be, mely a következőkép hangzik: „Mondja ki a végrehajtó bizottság, hogy Ugron akcióját annál is inkább helyesli, mert Kecskemét második orsz. képviselője Horváth Ádám szintén Ugronnal tart; mondja ki továbbá, hogy visszautasítja ama gunyos nyilatkozatokat, a melyek Eötvös nagykörös beszámolója alkalmával rendezett banketten a kecskeméti végrehajtó bizottság ellen tetették; mondja ki végül, hogy a Nagy Imre vezetése alatti küldöttség nem a kecskeméti függetlenségi és 48-as párt megbízásából jart Nagykörösöt.” A határozati javaslat felolvasása után felalnt Horváth Ádám orsz. képviselő s kijelenté, hogy a Kovács határozati javaslatának elvetését kéri. Az első pont már csak azért sem fogadható el, mert ő (Horváth Ádám) Ugron akcióját a leghatározottabban elítéli; vele politikai tekintetben semmiféle szolidaritást nem vállal s rendületlenül ragaszkodik továbbra is a régi 48-as zászlóhoz. A második pont elfogadásával nevetessé tenné magát a párt, mert toasztoúk ellen komoly határozatokat hozni csakugyan komikus dolog. Am rendezzen a végrehajtó bizottság lakomát, ahol szívesen vállalkozik a nagykörösiek visszaviczzelesere, de eféle párt-határozathoz nem járulhat. A harmadik pont pedig tárgytalan, mert Nagy Imre egy szóval sem mondotta, hogy oket a kecskeméti függ. párt küldte Körosre. Azt pedig egy választópolgáruak sem lehet meggiltani, hogy ide vagy amoda ne menjen. Szavazásra kerülve a dolog, a végrehajtó bizottság egyhangulag elvetette Kovács határozati javaslatát. Kovácsra annyira hatá-

tott e váratlan kudarc, hogy nyomban lemondott a pártelnökségről. Kecskemétben közelebb nagy meggyűlés lesz, a melyen az elvhu függetlenségi és 48-as párt, tehát maga a nép emeli fel tiltakozó szavát Ugron pártbontó törekvése ellen.

A magyar-szorb viszony javulását várják a magyar és szorb miniszterek közvetlen érintkezésével, melynek alkalmá a Vaskapu ünnepes megajytása volt. A szorb miniszterelnök ismételtén biztosította a magyar minisztereket, hogy kerulni akar minden, a mi a szomszédi viszonyt zavarhatná. Viszont magyar részről biztosítottat a szorb kormány, hogy a sertésbeviteli kérdésben, a mennyire csak a rendőri tekintetek melegegedik, könnyites fog beállni. A Pol. Corr. fölemli, hogy a magyar kormány a román kormányt is megakarta hivni a Vaskapu megnyitására, de a román miniszterek, Károly király távolléte következtében, ez idő szerint niincsenek otthon, Bukarestben.

Külföldi hírek. Az olasz pénzügy-miniszter lemondása tényeyé vált. Umberto olasz király elfogadta Seismit-Doda lemondását, s Ciolitti kincstárnok bizatot meg a pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésével. Lueger dr. Tisza Kálmán ellen. Bécs, szeptember 16. A városi képviselő-testület tegnap ülésén tárgyalták azt az indítványt, hogy a városi képviselők ne mint eddig három évre, hanem mint Magyarországon, hat évre válasszák Lueger dr. ez alkalmából élesen megtámadta Tisza Kálmánt, a kinek kormányzása alatt azt a törvényt hozták. Tisza uralkodása, mondá, nemcsak Magyarországra, de Ausztriára is szerencsétlenség volt és hogy mily sok kárt okozott, azt csak a jövő fogja megmutatni. — Török kegyetlenkedések. A Daily News jelentést tesz az örményországi nők ellen eköve-tett állítólagos török kegyetlenkedésekről. A bünös törököket e szerint letartóztatták, de ujra szabadon bocsátották. A török kormány Konstantinápolyból es Trapezumból fegyveres kurdokat küldött ki az örmények terrorizálására. — Az égő Alhambra. Granadából érkezett távirati jelentések szerint az Alhambra, a régi mór királyok székhelye, leégett. — Kivégzett herceg. Vladivosztokban, a Kaukaszban Kairov Dsiora herceget, ki törrel megölt egy hat tagból álló családot, kivégezték. A gyilkos herceg a vérengzés bosszúját követte el; csak harmincz éves volt. — Elhunyt konzul. Schnabl, budapesti argentinai konzul Gleichenbergben véromlís következtében meghalt. — A tesszinforra dalom egy szölván véget ért. A foglyok szabadon bocsátatták, a forradalmi kormány es hatóságok leköszöntek s a közhatalmat egylelő a svájci szövetség biztosja gyakorolja. Remélhető, hogy az ügy minden további összeütkezés nélkül fog végmegoldást nyerni. — Portugáliában általános kormány-válság tört ki. Az új kormány alakításával Abreu Krizosztom bizatot meg. Magán-hírek szerint nagy arányu aranyu republikánus összeesküvést fe-

A „DEBRECZENI” TÁRSÁJA

Süvöltöz...

Süvöltöz az északi szél, Hulldogál a rózsá-levél; Nézem, a hogy fénylő szirma Bele-vész a hullám-sirba.

Fázik a lomb; fészke hallgat, Csak emléke él a dalnak; Ringatott but, édes álmat... A madár, az tova-szállott!

Alig virult virág itten: Tarlója lett újra minden, Tolvaj szelek kirabolják Jó kedvemnek rózsá-bokrát.

Fészke hallgat, lombja fázik, Nem zeng már a csalogány itt, — Örömdm csak emlékbem él... Halldogál a rózsá-levél!

Endrödi Sándor.

Világírás.

A világnyelv: a volapük után megszületett a világírás is. Születési helye Magyarország, s a világírás feltalálója jönevű fiatal magyar tudós: Réthy László. Réthy László dr., az „Ethnographia” szerkesztője régen foglalkozik egy terv megoldásával, hogy olyan írást létesítsen, mely egy írja le fogalmakat, hogy Budapesten leirt (magyarul gondolt) szöveget Londonban angolul, Berlinben németül, Párisba francziául, Calcuttában hindu, Pekingben chinai nyelven olvassák s viszont bármely nyelvű, ez írásmóddal leirt szöveg Budapestén magyarul legyen olvasható. Réthy világírásának alapeszméje érdekes és figyelemreméltó.

A rendszer minden nyelvészeti nehézséggel igyekszik leszámolni. Réthy világírása nem szó, de fogalmi írás; nem szavakat és kifejezéseket ír le, melyek a világ sok faj nyelveire egymástól elütő formákhoz és szabályokhoz vannak kötve, de fogalmakat fejez ki, melyek ugyanazon műveltségi fokon álló népek között azonosok, vagy olyanok, melyek különbségük nánszai szerint is megérthetők.

Egy szóval Réthy írása nem tetelezi fel idegen nyelv tudását, teljesen az anyanyelvre van alapítva, ugy a szöveg leírását mint olvasását illetőleg.

Egyetlen föltétele Réthy világírásának alkalmazásánál annyi intelligencia, mely a fogalmak értékét, az anyanyelven belül, disz-

tingválni tudja. Réthy meg van győződve, hogy világírása fordulatot fog létre hozni a nemzetközi érintkezésben. Írását mindenkéltől a távirati közlekedés igényei szerint szerkesztette meg s próbáit nemet, francia, angol, orosz nyelvre alkalmazva tette meg, melyek magyarul értelmesen olvashatók.

E kidolgozás már annyira teljes, hogy az távirati használatra (ertesítések, események közlése) bármikor igénybe vehető volna, s ha azt az államok e czélla elfogadnák, a közel jövőben teljesen megváltoznék a távirai szolgálat s a francia, német, angol, orosz, görög román, szorb, török stb stb. sürgőyöket, a magyar táviróhivatalok, szerkesztőségek es magán feleknek magyar nyelven fogna leadni s viszont, ugyanez történe nek a budapesti sürgőnyökkel a külföldön a táviróhivatalok hivatalos nyelvei szerint.

A mi a részleteket, t. i. az írás módját es eszközeit illeti, természetes ma még Réthy fitkai, ki eszméjét es tanulmányainak teoriáját először Baross Gábor miniszternek szüdedozik előterjeszteti, azon reményben, hogy találánnya értékesítését neki a magyar kormány lehetővé teszi. Mi kívánjuk hogy a nagyreményű magyar újszülött: Réthy világírása a szülő melegegedésén kívül mások tetszését is megnyerje s egészséges életrevaló szelölténeki bizonyulván, jó szívvél legyen ke resztarja Baross vas-miniszter.

Don Pasquale puszkája.

Olaszból ford.: K. I.

Nagy feltűnést keltett N... ben don Pasquale gazdag calabriai földbirtokos egyetlen, Carmela nevé, ritka szépségű leányának Silvestre mérnökkel történt eljegyzése. A mérnök lombardiai születésű csfnos ifju volt, ki mint ilyen ügyes, nöhödött híreben állott. Vagy hat hónap óta volt a falu közelebb eszközölt vasuti munkálatok vezetésével elfoglalva. Lakása don Pasquale szomszédságában vala, s így csakhamar érintkezésbe jöttek egymással. Minthogy gyakran látogatott el a calabriaihoz, alkalmá nyilt Carmelával megismerkedni, s ő nem is kesett soká, hévvel kezdett a leánynak udvarolni, ki a mérnököt kedvére valónak találván, némi tartózkodás után szívesen vette annak figyelem-segét, s szíve csakhamar lángra lobbant a megayerő csfnos ifju iránt. De a lány atyja resen volt s éber szemmel folyton figyelemmel kísérté leányát, mert csakhamar nyomára jött a dolog mibenlétének, s így szól magához: — Ez a mérnök nekem piperkőcznek tetszik. Bizonyára azt hiszi, hogy olyan faluban van, hol a lányokat elcsábítani s menten elhagyni lehet. Látszik, hogy még nem ismeri jól szokásainkat; no hát kell, hogy erről egy kis leczkét adjak neki es aztán, na majd meglátjuk...

Egy este, amint Don Pasquale es Carmela vacsora után még asztalnál ültek, az ajtóban hirtelen a mérnököt látjuk megjelenni. Carmela szerelmesek módjára leüté szemét,

dezek fel, melynek számai egész Portugáliát behálózta. — A hollandi törvényhozás új ülésszaka kedden nyitotta meg. A betegeskedő Vilmos királyt báró Mackau miniszterelnök helyettesítette.

Tallózás.

(Baromfi-kiállítás. — A bőkezű brassóiak. — Tóth Sára családja. — A főszerkesztő érdemei. — A kefékötő kalandja. — A nagy T. — Közjogi harcz. — A kesergő nagyváradiak.)

A tyukászok baromfi-kiállítását rendeznek Debreczenben.

A debreczeni hírlapírók elhatározták, hogy egy szép kövér — kacsát fognak kiállítani!

A brassóiak negyven rézkrajczárt gyűjtöttek a nagy-károlyi Kölcsey-szobor javára.

Nem kicsinyeljük ezen összeget, mert tudjuk, hogy a brassóiaknak kell a pénz — a Schulvereinra!

Bugyi Sándor hírneves debreczeni taligás egy kibotott tetejű ház padlásán nézte a király debreczeni bevonulását. Mellette hámszokott „házi bánata”: Tóth Sára asszony is.

Mikor Tóth Sára asszony a királyt megpillantotta, a család hangján így kiáltott fel:

— Hát ilyen a király? Én azt gondoltam, legalábbis akkora, mint a kisteleplomtoray! Akkurát olyan újs, mint a többi ember!

Azt beszél, hogy annak a potrohos főszerkesztőnek, aki az udvari ebédeket készíti, 43 különféle érdemjele van!

... A mi polgármesterünk is fölveheti még ennyire, ha jól viseli magát!

Midőn a nagyerdőn elfogyott a potyábor, mit a bőkezű város ajánlott föl italul a felséges nép számára, egy szomjas kefékötő olyan helyet keresett, a hol még lehet itótát kapni.

A dalárdisták sátrához vetődött. Hallotta, hogy ott bent javában cseng a pohár, ott még tehat isznak. A kefékötő nem sokáig gondolkodott, hanem fölmászott a sátor tetejére, honnan lepotytyant a dalárdisták közé.

Elámulva nézték ezek az égi követet. Az izmos T. G. azonban nem sokáig állmélkodott, hanem nyakom csipete a kefékötőt s azt mondta neki:

— No testvér, a hol bejöttél, — ott-megy ki!

Ezzel a sátor tetején támaszt nyilason úgy kiröpítette a kefékötőt, hogy ez hulló csillagnak képzelte magát!

Kossuthot megtagadta a függetlenségi párt s a kormánypart az, mely igazán tiszteli és becsüli a száműzött prófétát — írja a nagy T.

Megirni csak könnyű dolog ezt, elolvadni már nehezebb, — elhinni pedig — teljes lehetetlenség! *

s elpirult. A mérnök szokás szerint a háziur mellé Carmelával szembe ült; a vasuti munkakötőkről, s azok bevezetésének határidejéről kezdett beszélgetni.

Egyszerre csak, amint Silvestri felpillant, a falon egy hosszucsövű, remek kivitelű puskát vesz észre, melynek tüssza elefántcsonttal volt körül disztivé.

E régi fegyver látása, melyet most először pillantott meg, rendkívül meglepte, s Don Pasquale felé fordulva így szólt:

— Ime nézze csak, minő szép puská! Ki tudja, hány éves lehet már?

— Ah! ama puská — felelé közönyös arcczal don Pasquale.

— Igen.

— Látja, mérnök ur, ama fegyver egy családi ereklye.

— Csakugyan? Bizonyára katona volt valamelyik őse...

— Ó nem, ama puská egy szent és igazságos bosszu eszközésére szolgált.

— Igen, igen, önök calabriaiak, csakugyan kegyetlenek szoktak lenni bosszujokban...

— Bizonyos szerelmeket, vágott közbe don Pasquale, csak a vér moshat le. Mert látja, hiszen vannak szörnyű bűntettek, miket a törvény ereje nem sújt, s ez eset akkorra nézve is áll, mikor az ember önként gyakorolja bizonyos körülmények között az igazságszolgáltatást. Ugy ám, uram, ama puská egy fájdalmas történet emléket idézi fel bennem! Nem akarán-e ezt tán meghallgatni, mérnök ur?

— Oh igen, kérem fogom, beszélje azt el.

Azt beszél, hogy a nagyerdő népünnepélyt este felé egy kis parázs verekedés tette változatosabbá.

Allitól a felett különböztek össze a verekedők, hogy ő felségét minálunk a császári vagy pedig a királyi czim illeti-e meg? Tehát közjogi kérdést fejtettek.

Ha megtörtént is ez a verekedés, a mi-ben ugyan mi erősen ketelkedünk, mert a rendőrség nem tud róla semmit, az mit sem von le a népünnepély sikeréből, mert hát így legalább valódi magyaros mulatóság volt az!

Király ő felségének már a nagyváradi látogatás alkalmával is Debreczenen járt az esze. Ez okozta azon nyelvbölgységet, hogy azt mondta egyik nagyváradi küldöttségnek: „Örülök Debreczen haladásának!”

Anyira elkéserekedek e miatt a nagyváradiak, hogy még az udvari ebédre sem mentek el, mert ott — nem pakfongokan állalésznek!

Sarló.

HELYI HIREK.

* **A király köszönete.** Király ő felsége a következő legfelsőbb kéziratot intézte gf. Szapáry Gyula miniszterelnökhez:

„Kedves gróf Szapáry!

Az alattvalói szeretet, hű ragaszkodás és lojalitás oly sokféle jelei, melyekkel a legközelebbi múlt napokban vidéken mindenütt, kiválóan pedig Nagyvárad és Debreczen városokban találkoztam, nagy megelégedésemre szolgáltak és mindenkor örömeteljesen fogok azon, bár kevés órákról megemlékezni, melyeket, már hosszabb idő óta táplált óhajtatásom teljesítésében, e helyeken töltöttem.

Megbizom Önt, hogy a barátságos hű érzelmeknek oly szívesenható s Általam mindenkor, de különösen a magyar Alföld főközpontjaiban nagyrabecsült nyilvánulásaiért, mindazokkal, kik és szívélyes és lelkes fogadtatásban versenyeztek, első sorban pedig a fennevezett két város derék lakosságával, fejedelmi mélyen érzett köszönetemet és elismerésemet tudassa.

Kelt Székelyhídon, 1890. évi szeptember hó 15-én.

Ferencz József, s. k.”

* **Jönnek a katonák!** Érdekes lesz a holnapi nap, mert a debreczeni katonák holnap hazajönnek a nagy gyakorlatról. A 39 ik gyalog és a 16-ik huszár ezred meg a honvéd seg jön haza. Most már vége lesz annak, a mit a nota mond, hogy: „Aradt itthon egy-két-három nyomorult, ratok lányok meg az ég is beborult.” No, majd kiderül holnap!

* **A debreczeni baromfi-kiállítás** alkalmára a kiállítási igazgatóság egy igen életre való intézkedést fogantatott. Minden 30 kros belépő jegy nemcsak a kivisutató a kiállítás-hoz és vissza való ingyen utazásra jogosít, de egyszersmind számozva lesz és ingyen s o rsjegyül is fog szolgálni. A nyeresémtárgyak értékes elő fajaromfi törzsek, galambok, ma-

darak, kalitok baromfi tenyésztési segédessz-közök és irodalmi termékek lesznek, melyeket az igazgatóság részint megvásárolás, részben a tenyésztőköl való ajándékozás útján szerez be. Nyeresémtárgyakat felajánlottak eddig: 2 törzs Wagner Hermina Budapest: 2 törzs Plymouth Roks tyuk fajta 60 frt értékben, 1 törzs fehér Langshant 15 frt értékben, 1 törzs olasz sárga colint 15 forint értékben, 1 törzs olasz tyukot 10 frt értékben. Wagner József Budapest: 1 pár budapesti gólyás galambot 5 forint értékben, 1 pár kek bibicz galambot 5 frt értékben, 1 pár vörö kerüngőt 5 frt értékben, 1 pár postagalambot 10 frt értékben. Parthay Géza Budapest, „A hazai szárnyasaink” című lap 1888. és 1889. évi folyamából diszkötésben 3-3 példányt. „Az oklyamából diszkötésben 3-3 példányt.” című szerü baromfi tenyésztés alapvonalai” című műveből 3 példányt. A gyűjtés tovább folyik.

* **A kir. tabla decentralizációja.** Az igazságügyminiszter — mint az „Ügyvédek Lapja” írja — értekezletre hívta össze a budapesti kir. tabla elnöket, alelnökét és az összes tanácselnököket. Az értekezlet tárgya a jövő évi törvénykezés szünetjének megállapítása lesz. Előzetes körökben azt követ kezdték, hogy az igazságügyminiszter jövő évi május 1-re tervezési táblák decentralizációjának végrehajtását.

* **A főiskola köréből.** A főiskola felsőbb tanuló-iffúsága tegnap d. u. választotta meg az olvasó kör tisztviselőit. A választás iránt vagy érdeklődés nyilvánult s különösen a könyvtárnoki állás körül folyt a küzdelem. Megválasztottak: alelnöke Harcsa Géza 3 jh. Csányi Benő esk. felügyelő ellenében. Főjegyző Bistertszky Elemer 3. jh. Bayler Kálmán jh. ellenében. Aljegyző Szabó Péter 4. e. tanítóképzés. Mester Albert tanítóképzés ellenében. Könyvtárnokká pedig Körössy Bertalan joghallgató 131 szavazattal Szabó Bela 3th. 94 szavazata ellenében. Az olvasó körbe beiratkozott 255 tag, ebből leszavazott 225, nem szavazott 30. A gyóztos párt este a „Kis pia” vendéglőben rendezett vidám áldomást.

* **Az állategészségügyi felügyelet** tárgyában a földmívelési miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: Hivatali elődóm mult évi nov. 5-en 58977—1113. s. sz. a. kelt rendeletével megengedte, hogy a kerületi állami állatorvosok, a hatóság megkeresésére és azoknak költségeire hatóság állatorvosi teendőket láthassanak el, ha saját hivatásszerű teendőjök ellátása ez által hátrányt nem szenved. Mint-hogy az ilyen természetű utazások után felmerült költségeknél, — a hivatkozott rendelet értelmében, a rendes havi naplóban való egyszerű felemelést a szükséges elemezőres gyakorlására elegendőnek nem találom: felhívom önt, hogy ezentul a hatóság állatorvosi teendők ellátása végett tett utazásairól külön rendszeres működési és utinaplót szerkesztessen s azt a hatóság megkeresésével felszervei érvényesítés végett, minden hó végével külön terjeszse fel hozzám. Megjegyzem egyttal, hogy a jelen körrendeletemet a törvényhatóságokkal is közöltem azon célból, hogy csak olyan utinaplókban foglalt költségeket terítsenek meg, a mely utinaplók előbb itt érvényesítettek.

* **Tarisznyazó deputans.** O felségének debreczeni látogatása a lázba hozta nemcsak Debreczent, de a közeli vidéket is. A vidéki tisztelőkre sok mindent rá fog a fáma, ezuttal azonban egy érdekes kis epizódról emlékezzük meg, a miről bátorásggal állithatjuk, mint Debreczenben mondani szokták, hogy „tenydog.” Egyik vidéki városunkban ugyanis, mely nemcsak a Kősi malmáról, meg nagy saráról, de arról is híres, hogy jó puha, jó foszó kegyeret süt: a király érkezésének híre-re színtelen megindult a mozgalom a lehető leglelkesebb fogadtatás iránt. Kicsinositották a

város díszes fogatát, új diszruhát kapott város hajduja, s a dísz-fogat kocsisja, mely a megye alispánját volt hivatta kocskáztatni. A díszfogat hivatása azonban még a delélti órákban véget ért, a város egyik tanácsnoka azt gondolta magában, hogy jó lesz az udvari ebédre bekocsikálni, — még pedig a paradés fogaton, — melynek bakján kifeszített mellett ült a díszruhás kocsis, meg a hajdu. Azonban az udvari ebédre való meghívás csak nem akarta megörvendezteni a tekintetes tanácsnok urat, ki végre is bele fáradva a várakozásba feltette magában, hogy ő bizony tovább nem éhezik. Nyomban le is nyult az ülése alá s előhúta onnan tarsznyáját, mely telis-tele volt jóféle tepertővel és fehér cipóval. A tanácsnok ur ősi magyar szokás szerint elemozsa nélkül a világot se indult volna el „kulföldre” Azután hozza látott a falatozshoz, meg ügyelt rá, hogy a körülte állók hangos derűltséggel kívántak minden falatjához jöttegyár.

* **Árvák felvétele.** A deb. ref. egyház tanács-termében 1890-ik évi szept. hó 20-dik napján d. u. 3 órakor nevelésügyi szakbizottsági ülés tartatik. Tárgy: egyházi árvák felvétele.

* **Szenzációs csőd.** Wertheimer Leopold helybeli ismert nagykereskedő s gyáros összes vagyonára, e czet-gyárára s a Szliuk a Istvánnal közös szikvizgyárára a debreczeni kir. törvényszék vagyonokott saját kezére a csődöt elrendelte. Csődbiztos: Balogh Imre kir. törvényszéki bíró. Tömeggondnok: Dr. Megyery Pál ügyvéd, helyettes tömeggondnok Dr. Popper Mór ügyvéd. Ez a csőd városunk széles körében kelet általános szenzációzt s különösen a kereskedő világban, melynek több tagja van a csődnél érdekelve, es pedig jelentékeny összegekig. Miatt híriek, es csődből kifolyólag még más meglepetések is fognak következni. A Wertheimer csőd passzívja körülbelül 160,000 forint, a mit a 100 ezer forintot meghaladó aktívák meglehetősen fedezni fognak.

* **Eszküvő.** Mátraay Eudre, szintársulatunk ifju tagja, tegnap vezette oltárhoz Csomák Amalia kisasszonyt Samsomból. Adás gkiserje a tiszta szerelemből kötött frigyat.

* **Felrobant gyufa.** Tegnap este a Kohn-tesiverek piac-utcai üzletebe egy taligás gyufa szállított. A Vecsey-ház előtt egy láda gyufa — bizonyára dörzsölés következtében — felrobant s csakhamar hamuvá esett. A tüztől meg a taligás deszkája is megszenesedett. Az egó gyufa csomag akkora füstöt okozott, hogy egó ház is aig okoz nagyobb, s csakhamar apesődület támadt a tüzzes színhelyen. Lúban, emberben azonban nem esett semmi rá, mert a kemény sprök rövid idő alatt agyon-öatöztek az egó maszina.

* **Szerelmesek figyelmébe** Amerikai a história, de azért igaz. Az amerikai hölgyek, a kik udvalevőleg találekonyok és merészek, rövid idő előtt divatba hozták, hogy leveleik boritekjaira, akkora kis helyre, a hova a peleg fer, inca-zini irással írtak pár titkos sort, s azt a levelelyeggel leragasztották. Ilyenformán egész közönys leveleket írtattak, azt adhatták a szigorú maának vagy papának, azutan a szemelattara leragasztották, s küldék a postara. Akárhogy örködött is a papa meg a mama, mégis ott volt a leveleiben a titok, teszem: „mond meg a bátyádnak, hogy kedden delutan 3 órakor a rendes helyen,” vagy mas egyéb. — Ez a szerelmes hölgyek tükka most egyszerre kipattant olykép, hogy egy postamesterne, a ki lány

ártatlan szemeket, melyek az élet áruyodalát meg oly kevéssé ösmerik, szivem mindig remeg jövejeert.

S neha néha elkepezem ö, mint boldog hitves es gyengéd anyát; mintha hallanám, a mint gyermekei, melyek olyan szépek lenének, mint kis agyúak, — úgy cseng néha fülemben, mintha már általok nagyapának szolittatnám; s csokjaimba fűrésztve, gyengédségem melegevel környezem öket.

Nos es ha — Isten ments! — egy szép napon boldogságom es edes álmát megemléstüni látnam; ha leanyom mint gaz csabító aldozata — karjaim között lehellne ki megtört leiket, tudja mit tennek?

E bosszualló fegyvert én is elővenném, s a mint ösöm tette, véret ontánam a nyomorultnak, ki becsületemmel együtt boldogságom is tönkretette!

Don Pasquale ez utóbbi szavaknál borzasztóan nézett ki; szemei szokatlan tűztől fényltek; barna arczsime még sötétebbé vált, s felemelt keze mintha lesujtani akart volna.

Carmela remegett es a mérnök akár egy bűnös süte le szemeit.

Pillanatnyi csend állott be. Don Pasquale a mérnökre szegéz tekintetét, várva, mig a fejét felemeli, hogy arczáról a lelkeben háborgó vihart leolvashassa.

Az elspadt Carmela szemeit majd atyjára irányozta, majd pedig kedvesén jártata, s kezét szivére szorítva, annak lázas verését látszek csillapítani.

Ünnepélyes volt a pillanat.

Ime a mérnök megrendül, mert felemeli fejét, szerelmitass szemekkel nézi Carmelát s Don Pasquale felé fordulva nyugodt, szilárd hangon így szólt hozzá:

— Kedves don Pasquale, boldogsága edes álmai nem lesznek megsemmisítve. — Le-gyen a puská, mely csadjat eddigelé csak gyaszos esetre es kegyetlen bosszura emlékeztette, — legyen az ezentul kedves emlékezetű.

Ajándékozta ön e fegyvert leánya házassága napján leendő vejenek; így eme halálhozó eszköz nem fog többé emlékeben komor es végetes gondolatokat felidézni. Nemde igazam van Carmela?

Don Pasquale ily beszédre bizonyára nem léven elkészülve, csodalkozva nézett a merőnkre, mig Carmela, kinek sápadtságát hirtelen mely elpirulás váltotta föl, zavarral pillantott maga elé.

Tehát kedves don Pasquale, szólt utléből felkelve a lombardi ifju, mikor fogja ön azaz erekiyet, ez ősi puskát nekem ajándékoznai?

— Hogyan ön? ... ön ... dadogá don Pasquale, kinek torkan elakadt a szó, annyira meglepték a mérnök ez utóbbi szavai. S ez folytató:

— Igen, igen saját magam, Luigi Silvestri kerem don Pasquale Scheriatol szép es jó leánya kezét, kinek szive, azt hiszem, már birtokomban van.

Ha kettőnk boldogságát akarja, úgy mondjon igent, hogy aztán mi majd az önének letéséhez hozzá járulhassunk.

korában szitást, postásas gyódot, s le- a helyeket, Ez még nem vissza nem ez azonban ezt a „Levele” miatt. — Mos meg Ameriká r ólni a tő gyen a pikán előnye megva sei megint ta kos szerelmé

* **Neki** fojt le a kö — A d verü tagja le utczán.

Mit sétá — Unn dezó kollegá — Hög — Tud gig setám n hitelezőnk oláldoknak o rák, ah! Un nep!

* **Germ** barátja levele egy ismerős volt kézbesit helyre távoz egyik közegre, hogy a ezzel a hivat Debreczen kik egyáltal kegyeret! gratulálunk a germanaáz uttal felhívju nissa meg postás urak

Bör reskedelm 3-an Budape meggyított, bórpari kiad rosok figye nye lökett u iparosok m tárgyává teg figyelemre segedégek ipar teren A kiállított at teljes mű vegezhető r azatnak, k ködeseről t fogya, hogy korlati eréd jük el, — iparosoknál ságos kiállit naimányozás érdekében — Debrec kereske

* **Ujt** dapesti gyar levő czink gyantából k mely az ors lemenye sze tekintetében közegességi A kemény egyebbírást látva s ama hogy a szik

— S kérde don — En kezdett. — Si — A felszökeve, — Ha bánom, legy nam. — Igy be beji vejt. — Egy h Pasquale h meendő h Midőn dökkel teli kocsi leg helyezve, m mazta.

S va nók? fogja dolni. Ugya mikor egy ban találk — H jöjj hat k S ká tett, kiny mutatva, angyalí s dának.

— S kérde don — En kezdett. — Si — A felszökeve, — Ha bánom, legy nam. — Igy be beji vejt. — Egy h Pasquale h meendő h Midőn dökkel teli kocsi leg helyezve, m mazta.

S va nók? fogja dolni. Ugya mikor egy ban találk — H jöjj hat k S ká tett, kiny mutatva, angyalí s dának.

— S kérde don — En kezdett. — Si — A felszökeve, — Ha bánom, legy nam. — Igy be beji vejt. — Egy h Pasquale h meendő h Midőn dökkel teli kocsi leg helyezve, m mazta.

S va nók? fogja dolni. Ugya mikor egy ban találk — H jöjj hat k S ká tett, kiny mutatva, angyalí s dának.

— S kérde don — En kezdett. — Si — A felszökeve, — Ha bánom, legy nam. — Igy be beji vejt. — Egy h Pasquale h meendő h Midőn dökkel teli kocsi leg helyezve, m mazta.

S va nók? fogja dolni. Ugya mikor egy ban találk — H jöjj hat k S ká tett, kiny mutatva, angyalí s dának.

korában szintén gyakorolták az üzene-t... postásá levén, a mások titka után vágyódott...

* Neki is ünnep! A zsidó új-év napján folyt le a következő érdekes epizód: — A debr. aranyifjúság egyik könnyűvéru tagja felülből sokat lóts le a piac-utczán.

Mit sétálgatsz itt egyre? — Únaepem van, feleli gigerlink kérdező kollégájának a semmittevésben. — Hogyan? Hiszen nem vagy Slézinger. — Tudod pajt, olyan kellemes így végig sétálni nyugodtan a boltok előtt, mikor a hitelezőink boltjai be vannak zárva, s ők nem ólálkodnak ott a boltban, nem leskelődnek ránk, ah! ünnepe ez pajtikám, nekem is ünnepe!

* Germanizáló postahivatal. Lapunk egy barátja levelet írt Debreczeából Kassára egy ismerősehez, kinek azonban a levél nem volt kézbesíthető, mert Kassáról ismeretlen helyre távozott. A kassai m. kir. postahivatal egyik közege lelkiismeretesen ráírta a levele, hogy a címzett „Unbekannt” s ezzel a hivatalos megjegyzéssel küldte vissza Debreczeába. Jó volna, ha a posta hivatalnál nem tűnnek az efajta frátereket, kik egyáltalában nem érdemlik meg a magyar kegyelet! A kassai postahivatalnak pedig gratulálunk magasztos működéséhez, melylyel a germanizáció szolgálatába szegődött. Együttal felhívjuk a miniszter figyelmét, hogy tanítsa meg egy kis magyar nyelvre a kassai postás urakat!

* Bőriparosok figyelmébe. — A kereskedelmi muzeum által rendezett, folyó hó 3-án Budapesten a városi iparcarnokban megüvített, szept. 28-án mar bezárando bőripari kiállításra ezennel felhívjuk a szakiparosok figyelmét. Ezen kiállítás egyik eredménye látként attól várható, hogy azt az érdekelt iparosok megtekintése és tüzetes tanulmány tárgyává tegyék, minthogy a kiállítás valóban figyelemre méltó és különösen a kiállításított segédgépek igen tanulságosak, kivált a bőripari terén működő kisebb iparosokra nézve. A kiállításított segédgépek a nap néhány óráján at teljes működésben vannak és az általuk véghezvethető műveletek szakszerűen megmagyaráztattak, s így az illető iparosok ezek működéséről teyiegy is meggyőződhetnek. Ezenelölva, hogy a kiállítás minél sikeresebb gyakorlati eredményre vezessen, nem mulaszthatjuk el, — a kamara kerületében levő szakiparosoknak ezen szakmájukat érdeklő tanulgas kiállítás megtekintését és szakszerű tanulmányozását — bőripariunk jövő fejlődése érdekében — különösen is figyelmébe ajánlani. — Debrecza, 1890. szeptember 15. — A kereskedelmi és iparkamara.

* Ujtás a syphon fejeknél. Egyik budapesti gyáros a szikviz üvegeknelhasználatban levő czink syphon fejek helyett kemény rugyantából (ebonitból) készit syphonfejeket, mely az országos közegészségi tanács szakvéleménye szerint is czelszerűség és egészség tekintetében amazzal kiállja a versenyt s a közegészségikivánalmaknak mindenben megfelel. A kemény rugyantából készített syphon fejek egyebbráut külső fémburkolattal vannak ellátva s ama felett meg azon előnye is van, hogy a szikviz ólomrészekkel nem érintkezik.

— S mit szólsz te hozzá leányom? — kérdé don Pasquale Carmelához fordulva.

— Eu? — susogá a leány halkán, s zokogni kezdett.

— Sirsz? és miért?

— A boldogságtól kedves atyám, a leány felszókeivé, szobájába futott.

— Hat ha a dolog így áll, jó, nem bánom, legyen ön vóm. — Na es most jó éjt fiam.

Igy bucsuztatá el don Pasquale jövendőbeli vejét.

Egy hó mulva a falu diszben volt. Don Pasquale leányának, Silvestri mérnökkel vegbemenendő házasságtól ünnepelelték.

Midőn a boldog pár csomagok és bőröndökkel telt kocsi a faluból nászutra indult, a kocsi legfelöl egy hosszú keskeny láda volt helyezve, mely don Pasquale puskáját tartalmazta.

S vajjon boldog volt-e Silvestri mérnök? fogja nem egy bájos olvasóném gondolni.

Ugyan-e kérdést intéztem én is hozzá, mikor egy évvel házassága után vele Milanóban találkoztam.

— Hogy boldog vagyok-e? — szólt. No jójj hát kerlek es nezd.

S karomat megfogva az ablakhoz vezető, kinyitotta azt, gyönyörű virágartéjébe mutatva, hol két s z ö k e g ö n d ö r h a j u, angyali szépségű babácska ugrándozott vídámán.

A belügyminiszter értesiti a várost, hogy ez uj syphon fejek használatára megadta az engedélyt.

Table with 3 columns: Item name, Price 1, Price 2. Items include: 1 Mm Buza, 1 Kétszeres, 1 Rozs, 1 Mm Árpa, 1 Zab, 1 Tengeri ó, 1 Tengeri uj, 1 Koles, 1 Zsák Burgonya, 100 hg Szalonna, 100 hg Há.

* Husarak megállapitva sbejelentve 1890 szept. 17-től 24-ig. 30 kr Kovács J.-nál csapó-u. 374. sz. a. 34 kr. Kovács J.-nál csapó u. 327. sz. a. 34 kr. Rác Gy.-nél pfa u. 587. csapó. 576 sz. a. czepléd-utca 2599 sz. a. 36 kr. Rác Gy.-nél csapó u. 358. sz. a. — a mészáros társaságnál mester u. 3655. csapó u. 240. és 376. könyök u. 574. sz. a. — 40 kr. Kovács J.-nál a hentes társulat székiben, csapó utca 327 sz. a. — valamint a mészáros társaság 18 székiben. 42 kr. Ungvári Andrásnál piac 1. székiben, czepléd u. 55. dedó u. 125 sz. a. 44 kr. a három izraelita mészáros székben a piacon. — Jegyzet: Ungvári András három székibe 1 kilo hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

* A tokaei tűzkárosultak részére következő adományok gyűlték be az általam nyitott iwea: Kola János, Aiföldi takarekpeztár 5—5 frt., Molcsányi János 3 frt., Nemes Kálmán, Handtel Vilmos, Ormos Gábor, Balassa Károly 2—2 frt., Dr. Magoss György, Tskaacs Ferencz, Simonffy István, Dr. Nagy Lajos, Dr. Popper Mór, Kovacs Jozsef, Sajo György, Dr. Bakonyi Samu, Márton Kálmán, Szinay Gyula, Dr. Megyery Pál, Des Combes Henrik 1—1 frt., mely köszönettel vett adományokat 15 frittal pótolva összesen 48 friban Dienes Barna segélybizottsági elnök urnak postán utalványoztam. S z i l a g y i Károly, ügyvéd.

* A kereskedő-fönökök figyelmébe ajánljuk, hogy tanulóikat az alsófokú kereskedelmi iskolába már csak ma csütörtökön irathatják be; aki az utolsó határidőt is elmulasztaná, önmagára vessen ha a törvény rendelkezéseire reánehelvednek.

* Balogh Zsigmond ügyvéd ur félkért benaunékat annak a kozhrré-tetelére, hogy ügyvédi irodáját kis-csapó-utca 793. sz alatti házba helyezte át.

Hazánk s a külföld.

— Gazdag emberek pasziója. Az angolok divatba hozták az „arizotokratikus postakocsit” Parizs Rambouillet, továbbá Parizs és Paisy között most kirandulások vannak, a melyeken miliomosok játszak a kocsis szerepet. Gondon Bennet, Ridgwao és Tissaay csináltak e divatot s 70 nemes lovát vásároltak e postai szolgálatra. Az első ut Ranboulletbe vasárnap történt. Két realis sorakozott. Reggel hagyaték el Parist és este eriek el czejjukat. Kedden Poissyba utaztak s ekkor a „New York Herald” tulajdonosa hajtott. A három milnomosi külön postaszolgálatot szandékozik berndezni Nizza és Cannes közt. E kirandulás is „fién de siecle”.

— Esküvő akadályokkal. Patalunában történt, egy amerikai lap beszeli el. Nyoszo lyoleányok és vőlelyek által körülveve az oitarnál áll a jegyes pár es a pap már félig elvegezte az esketést. A gyűru megáldására került volna sor, de a vőlegény hasztalan keresi. A boldogtalan ember a zsebében tartotta a kezét. A gyűru nagy, a zseb pedig lyukas levén, az aranykarika lecsuszott es a szerencsetlen vőlegény cipőjéig jutott. Az iju sugva megmondta ezt a menyasszonyok, aki menten elajult. Föl kellett vagni a válluzójét s csak így tudtak eltre hozni. „Miert nem veszi elő elő a gyűrűt?” riadt a menyasszony bátyja a vőlegényre, s mivel attól tartott, hogy a derek ur vissza akar lépni, revolvert ragad. „Miert nem lehet, mert a cipőmbé csuszott.” „Próbálja meg kiháasznai, de szaporán” morgo t a pap, s egyáltalán nem az orgonistának hogy valami nyikordulattal töltse ki a szünetet. „Hasztalan, nem lehet” jajaott a kétségbeesett ember. „Hat ujjon le es húzza le a cipőjét, maga szamar,” dorogte a vőlegény fulebe — az anyos. A szerencsetlen ember le is üt, meg is próbáita, de nem ment. A cipő ugyanis vadonat új es természetesen szűk volt. A násznap nem értette az egész dologot, azt hitte a vőlegény ittas es a lyukszeműt akarja kivágni. Vegre a cipő lejtött s a harisnya volt hatra. Ezt azonban nem huzta le, hanem egy tallernyi nagyságu lyukat szakított rajta es kirantotta a gyűrűt. Ezután a szertartás vége ment. A vőlegény leterdelt es frakkja szarjával takarta el harisnyas lábát. Nagy baj volt, hogy a cipőt nem tudta tohuzni es sautikaíva volt kénytelen elmenni a sekrestyéig. A pap meg is jegyezte neki: „Ugy látszik, fiatal barátom, mar itt volt az ideje, hogy meghazasodjék.”

— S mit szólsz te hozzá leányom? — kérdé don Pasquale Carmelához fordulva. — Eu? — susogá a leány halkán, s zokogni kezdett. — Sirsz? és miért? — A boldogságtól kedves atyám, a leány felszókeivé, szobájába futott. — Hat ha a dolog így áll, jó, nem bánom, legyen ön vóm. — Na es most jó éjt fiam. Igy bucsuztatá el don Pasquale jövendőbeli vejét. Egy hó mulva a falu diszben volt. Don Pasquale leányának, Silvestri mérnökkel vegbemenendő házasságtól ünnepelelték. Midőn a boldog pár csomagok és bőröndökkel telt kocsi a faluból nászutra indult, a kocsi legfelöl egy hosszú keskeny láda volt helyezve, mely don Pasquale puskáját tartalmazta. S vajjon boldog volt-e Silvestri mérnök? fogja nem egy bájos olvasóném gondolni. Ugyan-e kérdést intéztem én is hozzá, mikor egy évvel házassága után vele Milanóban találkoztam. — Hogy boldog vagyok-e? — szólt. No jójj hát kerlek es nezd. S karomat megfogva az ablakhoz vezető, kinyitotta azt, gyönyörű virágartéjébe mutatva, hol két s z ö k e g ö n d ö r h a j u, angyali szépségű babácska ugrándozott vídámán.

Néhány igaz szó iparunkról. Tarnóczy tűzfecskendők nemcsak elérték az eddigi gyárakban készultek minőségét, hanem azokat felül mulják; így azok, melyeknek kiserlete mellett jelen voltam, amint a gyárból kikerültek, 100 mm. csiinderbőség mellett 33 méter távoiságra löveltek a vizet 22 mm. sugárcsővel. Igaz, minden új gyárak kőnyű a régiéket felülmulnia; mert az újaknak a meglévők mintául szolgálnak. Az újnak nem kell mást tennie, mint a létező legjobb rendszereket összehasonlítani es azt készítenie, ami ezek között a legjobbnak bizony lt, illetőleg, a különféle rendszerek legjobb részeit összeegyeztetvén, jó egészsze alakítsa es az újabb észleletekkel tökélyesebbítse, illetőleg az újabb találmányokat ezeknel érvényre juttassa, ami a régiéknél a megszokott, megrögzött conservatív szellemen kívül meg azon nehézségbe is ütközik, hogy ezek aránytalanul sok pénzbe kerülő minták megsemmisítésére s újsk beszerzésére nem olyan könnyen határozzák el magukat; es így bár nekik meg van régi hiraevük előnye, amde minőség tekintetében soha sem versenyezhetnek az új vállalatoknak tökélyesbített rendszereivel. E nélkül soha sem keletkezhetnék új gyár, es a régiék a versenytől felelem hiányában megörökítenék régi, már elavult rendszereiket es lehetetlenne tennének mindeha haladást. — E nélkül még ma is fűzfafecskendőkkel oltanák a tüzet, mint azt őseink tevék. Amint alkalmas volt meggyőződni. Tarnóczy nem kímél semmi áldozatot: — meghozatta a legjobb világhírű fecskendőgyárak legújabb kepeit, hogy ezek alapján construalhasa rendszeret. E czéllal személyesen tanulmányozta a párisi világ-, a vindosori országos es a berlini mentő-s tüzoltó-kiállításokat es az ott legjobbnak ítélt tanulmányokat nálunk meghonosította; saját maga részéről pedig két javítás szabadalmazásért folyamodott: ezek között van a valóságos hiányt pótló új dugattyuja, mely az eddigi összes ösmert rendszereket messzetal felülmulja, különösen faluk számára, hol a fecskendőkkel bánásmód sok kívánni valót hagy fón, nagy hiányt pótol; mert ha evekig is gondozatlanul áll ezen dugattyu, mindíg legmenteseen fog működni. De csakis ily utanjárással, ily költség nem kíméléssel es szakgepezsmernökök segélyével lehetett ezen nagy eredményeket elérni. Eddig ezen elethevőgő szakmával leginkább csak ha a r a n g ö n t ö k foglalkoztak; hogy ezek nem bírták a külföldi versenyt legyőzni, az természetes. Ennek tulajdonítható, hogy ha Magyarországon valaki jó fecskendőt kívánt vásárolni, hat Bacsbe, Brünbe, vagy Prágába írt, ha a Nozi-szivattyu köitéseit sajtálta. E részben a statisztika igen szomorú adatokat tüntet föl: a hazánkban működő fecskendők felénél több külföldi, többnyire rossz cseh es morva gyártmány. Most azonban már segítve van e bajon, es bármit mondjanak is a megnyert, ugynevezett, szakértők — még ha a tüzoltói mezbe rejtőztek is — ma már nem kell külföldre vándorolnunk jó fecskendők végett; sőt bizton remélhetjük, hogy a külföld is itt fog vásárolni, ha a legkérelmezőbb fecskendőt kívánja birni. Ebben a káros úr a lehető minimumra van leszállitva; a szelephöz pedig oly egyszerű hogy azt a legegyszerűbb falusi ember is két perc alatt felbonthatja es ismét beteheti, ha szanyes viz használata miatt esetleg valami baja történt. Bámúlatos annak szerkezeti-egyszerűsége. A gyár két tüzoltó parancsnok vezetése alatt áll, melyből a fecskendők csak a legszigorubb kiserletezés után adatik ki a vevőnek. Arra pedig a normális általános magyar csavarral ellátva körülbelül 200 frittal olcsóbb, mint az eddigi árak voltak. Lehetetlen tehát, hogy a többi gyárak is fontathassák eddigi, jogosulatlan magas árakat, melyekből azután, a magyar szójárás szerint — jutott is, maradt is. Már ez egymagában mutatja, mily jótékonyan hat a verseny; különösen ha azt a műveltség bizonyos fokan álló egyén érvényesíti. A 10 evi részletfizetési hitelkedvezmény pedig, a melyben ezen közkedveltségű czege evék óta részesíti vevőit, könnytve teszi a beszerzést; mert a fecskendő ára bőven kikerül azon kedvezményből — melyben a tuzbiztosító-társulatok részesítik azon közsegeket, melyek fecskendőkkel vannak ellátva. Már ez az egy példa is elegeg igazolja, mily fejlődhetnek a magyar ipar, ha más terén is akadnának, kik hasonló műveltség mellett, azzal nem restelének foglalkozni. Ugy van, tisztelt olvasóim! csak így fogunk nagy ipart fejleszteni; különben az iparral azok fognak foglalkozni, akik másként nem bírnak megélni. Ipar nélkül pedig magyar vagyonság nem lesz; a mai haladás alapja pedig a vagyonság; es nélkül elmarad a jó igazságszolgáltatás, a jó közigazgatás, a jó közkutatás stb. stb.: mert ez mind csakis sok pénzen szerzhető meg. Ezert vagy iparos-neppé kell lennünk, vagy összefognak fölöttünk csapni a polgárosodás hull mai. Itt más választás nincs! El tehát az előitéletekkel: becsljük iparosainkat úgy a mint a művelt nyugatiak teszik: s ekkor fejlődni fog az ipar, mint haladásunk egyedüli hathatos eszköze. Pálffy Janó gróf.

ket felülmulnia; mert az újaknak a meglévők mintául szolgálnak.

Amint alkalmas volt meggyőződni. Tarnóczy nem kímél semmi áldozatot: — meghozatta a legjobb világhírű fecskendőgyárak legújabb kepeit, hogy ezek alapján construalhasa rendszeret. E czéllal személyesen tanulmányozta a párisi világ-, a vindosori országos es a berlini mentő-s tüzoltó-kiállításokat es az ott legjobbnak ítélt tanulmányokat nálunk meghonosította; saját maga részéről pedig két javítás szabadalmazásért folyamodott: ezek között van a valóságos hiányt pótló új dugattyuja, mely az eddigi összes ösmert rendszereket messzetal felülmulja, különösen faluk számára, hol a fecskendőkkel bánásmód sok kívánni valót hagy fón, nagy hiányt pótol; mert ha evekig is gondozatlanul áll ezen dugattyu, mindíg legmenteseen fog működni. De csakis ily utanjárással, ily költség nem kíméléssel es szakgepezsmernökök segélyével lehetett ezen nagy eredményeket elérni. Eddig ezen elethevőgő szakmával leginkább csak ha a r a n g ö n t ö k foglalkoztak; hogy ezek nem bírták a külföldi versenyt legyőzni, az természetes. Ennek tulajdonítható, hogy ha Magyarországon valaki jó fecskendőt kívánt vásárolni, hat Bacsbe, Brünbe, vagy Prágába írt, ha a Nozi-szivattyu köitéseit sajtálta. E részben a statisztika igen szomorú adatokat tüntet föl: a hazánkban működő fecskendők felénél több külföldi, többnyire rossz cseh es morva gyártmány.

Most azonban már segítve van e bajon, es bármit mondjanak is a megnyert, ugynevezett, szakértők — még ha a tüzoltói mezbe rejtőztek is — ma már nem kell külföldre vándorolnunk jó fecskendők végett; sőt bizton remélhetjük, hogy a külföld is itt fog vásárolni, ha a legkérelmezőbb fecskendőt kívánja birni. Ebben a káros úr a lehető minimumra van leszállitva; a szelephöz pedig oly egyszerű hogy azt a legegyszerűbb falusi ember is két perc alatt felbonthatja es ismét beteheti, ha szanyes viz használata miatt esetleg valami baja történt. Bámúlatos annak szerkezeti-egyszerűsége. A gyár két tüzoltó parancsnok vezetése alatt áll, melyből a fecskendők csak a legszigorubb kiserletezés után adatik ki a vevőnek. Arra pedig a normális általános magyar csavarral ellátva körülbelül 200 frittal olcsóbb, mint az eddigi árak voltak. Lehetetlen tehát, hogy a többi gyárak is fontathassák eddigi, jogosulatlan magas árakat, melyekből azután, a magyar szójárás szerint — jutott is, maradt is. Már ez egymagában mutatja, mily jótékonyan hat a verseny; különösen ha azt a műveltség bizonyos fokan álló egyén érvényesíti. A 10 evi részletfizetési hitelkedvezmény pedig, a melyben ezen közkedveltségű czege evék óta részesíti vevőit, könnytve teszi a beszerzést; mert a fecskendő ára bőven kikerül azon kedvezményből — melyben a tuzbiztosító-társulatok részesítik azon közsegeket, melyek fecskendőkkel vannak ellátva. Már ez az egy példa is elegeg igazolja, mily fejlődhetnek a magyar ipar, ha más terén is akadnának, kik hasonló műveltség mellett, azzal nem restelének foglalkozni. Ugy van, tisztelt olvasóim! csak így fogunk nagy ipart fejleszteni; különben az iparral azok fognak foglalkozni, akik másként nem bírnak megélni. Ipar nélkül pedig magyar vagyonság nem lesz; a mai haladás alapja pedig a vagyonság; es nélkül elmarad a jó igazságszolgáltatás, a jó közigazgatás, a jó közkutatás stb. stb.: mert ez mind csakis sok pénzen szerzhető meg. Ezert vagy iparos-neppé kell lennünk, vagy összefognak fölöttünk csapni a polgárosodás hull mai. Itt más választás nincs! El tehát az előitéletekkel: becsljük iparosainkat úgy a mint a művelt nyugatiak teszik: s ekkor fejlődni fog az ipar, mint haladásunk egyedüli hathatos eszköze.

Legujabb. Szapary és Apponyi. A kolozsvári „E—k” hozza a következő szenzációs táviratot: „Gróf Apponyi Albert es Szapary Gyula

minisztereinek N.-Váradon, a király ott léte alkalmával kiegyeztek. A kiegyezés ő Felsege tudtával történt. (?) Jászberényben, a hol Apponyi Albert gróf közelebbről beszámolt fog tartani fontos es érdekes nyilatkozatokat fog tenni.*

Közgazdaság. Gabnaárak. (Budapest terményfőzsde szept. 6.) Buza tavaszra 7.57 pénz, 7.59 áru, buza őszre 7.17 pénz, 7.19 áru, — május—júniusra — pénz, — áru. Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 5.83 pénz, 5.83 áru, aug.—szept. 6.16 pénz, 6.20 áru. — Zab őszre 6.54 pénz, 6.56 áru, tavaszra 6.20 pénz, 6.22 áru, Káposztarepceze augusztus—szeptemberre 91.00 pénz, 11.— áru.

—Sertésvásár. A kőbányai sertéskeresek csarnok távirata szept. 6. — Az üzlet esendes M. urasági öreg nehéz 47 1/2.—47. frtig m. uras fiatal nehéz 47.—47.— frtig, magy. urasági fiatal közép 47.—48.— frtig, magy. uras fiatal könnyű 48.—49.— frtig, magyar aszedett nehéz —.— frtig, magy. aszedett közép 47.—48.— frtig, magy. aszedett könnyű 48.—49.— frtig, sserb. átmeneti nehéz 4.6—47.— sserb. átmeneti közép 46.—47. 1/2 frtig, sserb. átmeneti könnyű 47.48 1/2.— frtig. Az árak hislalt sertéseknél páronkint 45 kgl. 4 1/2-os levonással métermázsánkint értendők. Romániai es aserbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adtak el, a vevőknek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megtérítetik.

Sertéslelés szám: szept. 14-én volt készlet 152,269 darab, — szept. 15-én felhajtott 1291 darab, — szept. 15-én elszállított 2636 drb. Maradt készletben 150,924 drb sertés.

SZERKESZTŐI POSTA. B. K. urnak, helyben. Sohase hallottak, hogy a hold k i a b a l n a, pedig mi is elegeg ábrándostunk eselől 10—15 évvel tenye mellett! Beküldött versai nagyon alantas színvonalon állanak. Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

Sirkóraktár eladás.

Tisztelettel tudatom a helybeli es vidéki n. é. közönséggel, miszerint: betegségem folytán az egész nagy sirkóraktáramat akár egészben, akár csoportokban akár egyenként beszerzett áron alól is eladom.

Tisztelettel Boros Sándor Debreczen Kisvárad-utca 2102.

Eladó vagy kiadó.

A monostor-pályii utfélen mintegy 110 cat. hold újosztású föld a rajta levő épületekkel, továbbá ennek többszomszédságában 8 boglyás kaszáló eladó, vagy hasznbérbe kiadó. — Értekezhetni a városgazdai hivatalnál.

SZABÓ LAJOS FIAI Debreczen, Rózsátér.

Az őszi idényre raktárra érkeztek:

Divatos női ruhaszővetek hozzávaló legujabb diszek.

Szines mosó vellezek nagyválasztékban s igen olcsóárakhoz Téli (Himalaya) Kendők, minden nagyságban.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap

X-ik évfolyam.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap

BUDAPESTI HIRLAP

szerkesztők és lap tulajdonosok:

Csukási József és Rákosi Jenő.

A „BUDAPESTI HIRLAP”-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legértényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legnépszerűbb, leg-
elterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeinek iránya, mint eddig, ugy ezentúl is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. Politikai hírei széleskörű összekötések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleti felől távirati értesülésekkel látunk el rendszeresen, mi nökkel minden városban, sőt nagyobb községekben bír a lap. „Budapesti Hirlap” távirati tudósításai manap már feljeseen egy fokan állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. A „Budapesti Hirlap” Tárcaröve a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovatokat kitünő zsurnaliszták szerkesztik s e hel i értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatok külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazdasági, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regénycsarnokban is k kiváló írók leg-
újabb műveit közli.

Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszervebben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hirlap” kiadóhivatalának, IV. kerület, Kalap utca 16. szám.

Majolika és porcellán cserépkályhákat

a legszebb kivitelben és elismert kitünő fűtőképességgel, a SZLIACS melletti HALÁSZI első magyar agyag-
áru és kánya gyárból előnyös árak mellett ajánl

Sesztina Lajos
DEBRECZENBEN

Haszonbérbe adatik.

A debreczeni Macson, a városhoz alig félóra jáásra, 59 cat. hold (10 $\frac{1}{2}$ nyilas) I. osztályu tanyabirtok f. évi október hó 1-től haszonbérbe adatik.

Ertekezhetni a tulajdonos özv. Tóth Ferencznel, Czegléd-utca 2570. sz. a.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb
Kuhinka István K.
üveg, porcellán, lámpa és háztartási cikkek raktára
DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszol-
gálást és gyári árak
mellett az

őszi és téli idényre
ujjonnan érkezett
és nagyválasztékkal
berendezett

Ditmár

és

Brünnere-féle

a legjobbnak elismert
gyártmányu

salon, függő

és

asztali

petroleum lámpát s
minden hozzátartozó
cikkek nagy raktárát

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Haljátok és olvassátok!

Hallatlan, mégis igaz!

Még itt soha elő nem fordult, hibetelen és mégis igaz valóság! Eladok dus raktáromon levő gazdasági 30 drb különlegességeket, ba mulatos olcso áron, még pedig két forint 25 kron! U. m.:

Egy szép tartós, jó japáni legyezöt, egy értékes pénztárczát, örökké tartó j-gyökönyvet, 120 drb igen érdekes lövöképet, 1 drb mikroskópot, mely negyvenszer nagyít, 1 nagyító üveg, melyen a legkisebb írást is olvasni lehet; 1 hu-tartó, 1 zsebórá, 1 fogkefe, 1 zsebtű, XIII. Leo pápa arcsképe, kép a trónörökösöiről, az Eiffel torony három képben sítűnő kép Zollertől, 1 repülő gép 10 emelet magasságig, a ztalterítőre való kaika, czélszerű ruhakefe, egy kép az „Anyós” s egy kép a „Menyecske” mindkettő ébrón és alva ábrázolva igen mulattató. Mindezen tárgyak eső árért két frt 25 krért megküldetnek.

S. Altman

Bécs I., Donaukanerbastei 23 sz.

Ditmár

féle

lámpák

ugyszintén

majolika kályhák

rendkívül leszállított áron

kaphatók

Szent-Királyi és Kalenda

műipar áruk raktárában.

Kunz József és Tarsa

Budapest, DEBRECZEN, Nagyvárad.

Vászon, készfahérmű,

Szőnyeg,

Divat és rövidáru raktára.

Menyasszonyi kelengyék

teljes kiállítására elvállaltatik.

Arverési hirdetmény.

Kaba községben épült emeletes község ház két sarkán a köztérre nyíló két bolt helyiség — irodakkal. pinczékkel f. évi október 8-án d. e. 10 órakor Kaba község házánál tartandó nyilvános árverésen három esetleg hat évre — haszonbérbe adatik.

Kaba, 1890. szept. 16-án.

Előljáróság.

MINDENKI

200—300 frtnyi havi keresethez juthat, minden tekintetben tisztességes és becsületes módon, egy előkelő képviselőség elvállalása által.
Mint mellékkereset is bárki részére alkalmas. — Ajánlatok intézendők. Kereskedelmi irodához Budapest, Fűrdő-utca 4. sz.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

MUNKAK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDAJA
Debreczenben, Főpiacz, Sz. Nagy Karoly-ház. — Ajánlja magát mindentől

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére.
Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott íveket,
ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DISZMŰVEKET
arany, ezüst és szinnyomatban;
díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.
Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.
A papir gyári árban számítottatik.
HIRDETESEKET a kiadásokban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hírlapban legelőszervebben számítva közteszettek

KUTASI IMRE
könyv- és könyvmda tulajdonos.

MINUTÉIS LONDON
DISZOKLEVEN 1871

DEBRECZENBEN, Főpiacz

SZ. NAGY KAROLY-ház.

gőns
Helyben
Fő áru
Megyéd
Mgyes
A lap
szellem
közönség
szónak,
szónak,
szónak

Baró M

Azt
igazgatás
vaslat a
len s
tarta
közéletnek
zadokon
vetköztelt
ispánok
anyaira
alakjában
Azon
téményt
szától meg
áll báró
vármegye
vergődött
kódése áll
B. M.
mes szolgál
nem turo
jének köz
gát lekötö
gedelmek
az ellenz
magyaribá
szag-világ
Hontmegye
tullegetés
Az e
megfelelt
pau esett
Megt
hogya mag
veesen eljá
lakodalm
leereszked
kényuri h
ha saját je
kierőszakol
A fő
való csábít
záias, csat
nyolása n
is, melyne
a Majthény
A po
teit s a fői
talnak me
Majthényi
maga ideá
hogya meg
szabad!
Fajda
sértette b
kodasa a
azzal, hog
nem egy k
mertékben
gekkel ta
mel fogad
székek pu
Még
kiterjedni,
hatunk, do
talom nálu
mely ha id
sékeltetik,
nem vezet
Nem
guitság k
grf Degen
előnyeit,
erdemelt
ez azonban
vissza beu
államhatal
latlan kiz
lassunk!
Ha
denütt
fogásokro
gokat em
zület jog
nyomok
mellőzde